

पृष्ठ १ बाट क्रमशः

मुकुमलुङमा..

मेयर मादेन पक्षले प्रहरीसामु नांगो खुकुरी प्रदर्शन गर्दासमेत प्रशासन मौन बसेको तुम्बापोले गुनासो गरिन् । 'मेयरले भाडामा ल्याएका मानिसहरूले खुकुरी नचाए । काम गर्ने अर्जुन लिम्बूको हात काटिएको छ । तर प्रशासन मौन रह्यो,' तुम्बापोले भनिन् । मादेनले भने प्रशासनले सहयोग नगर्दा प्रदर्शनकारीलाई बल मिलेको आरोप लगाए । 'शिलान्यास कार्यक्रम अधि बढिसकेको थियो । सिङओले साथ नदिँदा प्रदर्शनकारीलाई बल मिल्यो,' मेयर मादेनले भने । ताप्लेजुङका प्रमुख जिल्ला अधिकारी नेत्रप्रसाद शर्मांले भने स्थिति थप विग्रिन नदिन चाबी लिइएको बताएका छन् । केवलकार निर्माण गरिए मुकुमलुङको ऐतिहासिकतामात्रै नभएर धार्मिक महत्व सिद्धिने भन्दै अहिले जस्तो छ, त्यस्तै अवस्थामा मुकुमलुङलाई रहन दिनुपर्ने माग पहिचान पक्षधरहरूको छ । पहिचान आन्दोलनको अग्रमोर्चावा रहेकी किरात याक्जु चुम्लुङकी महासाधिव तुम्बापोको शब्दमा आदिवासी लिम्बू समुदायको ऐतिहासिक महत्वको मुकुमलुङलाई नामेट पार्ने गलत प्रयास अहिले गरिँदै छ । जुन सफल हुन नदिने उनको चेतावनी छ । मुकुमलुङ क्षेत्रमा केवलकार निर्माणको जिम्मा पायीभरा दर्शन केवलकार प्रालिले पाएको छ । त्यसमा ठूलो लगानी नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका अध्यक्ष चन्द्र ढकालको छ । केवलकार परियोजना निर्माणको जिम्मा भने स्थानीयस्तरमा पायीभरा केवलकार दर्शन प्रालिका पुष्पबहादुर बरुवाल र सुरेन्द्रकुमार गुरुङले पाएका हुन् । परियोजनाको साभेदार व्यवसायी इन्द्र केदेम लिम्बू पनि छन् ।

कम्पनीले मुकुमलुङ क्षेत्रमा केवलकार निर्माण लागि ९० हजार रोपनी जग्गा ९० लाखमा खरिद गरेको छ । र, मुकुमलुङ देशकै पूर्वी क्षेत्रको सर्वाधिक महत्वपूर्ण धार्मिक पर्यटकीय गन्तव्य हो । त्यही भएर यहाँको मौलिकता जोगाउन भए पनि केवलकार निर्माण गर्न नहुने केवलकार खारेजी संघर्ष समितिको माग छ । समितिले जबरजस्त केवलकार निर्माण गरिए हिंसा निम्तिने चेतावनी दिएको छ । समितिमा उपेन्द्र यादव नेतृत्वको जनता समाजवादी पार्टी (जसपा), कुमार लिङ्देन नेतृत्वको संघीय लोकतान्त्रिक राष्ट्रिय मञ्च, केपी पालुङ्वा नेतृत्वको राष्ट्रिय जनमुक्ति पार्टीसँगै लिम्बूवान क्रान्तिकारी, लिम्बूवान राष्ट्रिय मुक्ति मोर्चा तथा वैज्ञानिक समाजवादी पार्टी आबद्ध छन् ।

यी दलहरूले जग्गा खरिद विक्रीमा अनियमितता गरेको र व्यापारिक संस्थाको उक्साहटमा सरकारले पायीभराको क्षेत्र विस्तार गरेको आरोप लगाएका छन् । त्यही भएर केही

पहिचान पक्षधर दल र संस्था लगातार आन्दोलनमा छन् ।

केवलकार दुई अर्ब ५५ करोड रूपैयाँ लगानीमा निर्माण हुने भनिएको छ । नदेखिनेगरी यती समूहको पनि यहाँ लगानी रहेको बुझिएको छ । १५ फागुन २०७५ मा तत्कालीन पर्यटनमन्त्री रवीन्द्र अधिकारीसहित यती होलिङ्ङका तत्कालीन अध्यक्ष रहेका पर्यटन व्यवसायी आर्डाछिरेड शेर्पालगायत यस क्षेत्रमा केवलकार सञ्चालनको सम्भावनावारे अवलोकन गर्न पुगेका थिए । तर, फर्किएर काठमाडौँ आउने क्रममा उनीहरूको हेलिकप्टर दुर्घटनामा परी निधन भयो । यसपछि, केवलकार निर्माण परियोजना सञ्चालनमा ढिलाइ भएको थियो । तर, यतिबेला भने परियोजना निर्माणको कामले गति लिएको छ । यहीबेला पहिचान पक्षधरहरूले अवरोध सिर्जना गरेका छन् । यसप्रति असन्तुष्ट निर्माण व्यवसायीहरूले जिल्लामा 'गेम चेञ्जर'जस्तै आयोजना निर्माणको वातावरण बनाउन स्थानीय प्रशासनले असहयोग गरेको आरोप लगाउँदै आएका थिए ।

पर्यटकसँगै फोहोरको..

हाल बेलायत बस्दै आएका धनकुमार पाइजाको सहयोगमा घराय्दीका भलिबल खेलाडी १९ जनाको टोलीले गत असोज १७ देखि १९ गतेसम्म कृहिने फोहोरलाई खाडल खनेर गाड्ने र नकुहिने फोहोरलाई संकलन गरी केही तल ल्याएर जलाएका थिए । यसैगरी अन्नपूर्ण गाउँपालिका-४ नारच्याङका वडासदस्य श्याम पुजाको नेतृत्वमा स्थानीय युवाहरूको टोलीले गत हप्ता पदमार्ग र आधार शिविर क्षेत्रमा सरसफाई गरिएको थियो ।

शौचालय अभावमा समस्या

पदमार्गमा व्यवस्थित शौचालयको पनि अभाव छ । फुतफुते भरना नजिकै रघुगंगा गाउँपालिका-१ बेगकी ललिता शेरपुजाको अगुवाइमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण भएको छ । भुसकेतमा अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र आयोजना (एक्याप)को सहयोगमा गत वर्ष शौचालय निर्माण भएको थियो । सध्दीखर्क, आरोहण आधार शिविर र पञ्चकुण्ड तालको आश्रयस्थलमा बास बस्ने पर्यटकलाई शौचालयको समस्या भएको वेनीका कनक प्रधानले गुनासो गरे ।

जेठो हिमाल

फ्रान्सका मौरिस हर्जोग र लुई लचेनलले सन् १९५० को जुन ३ तारिखका दिन आरोहण गरेको अन्नपूर्ण आठ हजार मिटरभन्दा अग्लो पहिलो मानव पाइला परेको हिमाल हो । सगरमाथाभन्दा तीन वर्षअघि आरोहण भएको अन्नपूर्णलाई जेठो हिमाल भनिन्छ ।

हर्जोगको टोलीले अन्नपूर्ण चढ्न प्रयोग गरेको बाटो पछ्याउँदै नारच्याङका तेज गुरुङको अगुवाइमा २०६८ सालमा अन्नपूर्ण हिमाल र आधार शिविर म्याग्दीमा पर्ने तथ्य तथा पदमार्ग पहिचान भएको थियो । सो पदमार्गलाई अन्नपूर्ण गाउँपालिकाले 'मौरिस हर्जोग' नामकरण गरेको छ ।

नारच्याङबाट हुमखोलासम्म २० किलोमिटर सडक र हुमखोलाबाट आधार शिविरसम्म आधारभूतस्तरको २२ किलोमिटर पदमार्ग तयार भएको छ । अन्नपूर्ण र नीलागिरि हिमालको फेदीबाट बग्ने भिस्त्रीखोलाको किनारैकिनार अग्ला भरना, मनमोहक हिमशृंखला, अनौठो भूगोल, पहाड, दुर्लभ वनस्पति, वन्यजन्तुको अवलोकन गर्दै आधार शिविर पुग्न सकिन्छ ।

गाउँपालिकाको प्रयास

पदमार्गको स्तरोन्नति, खोलाभा भोजुले पुल निर्माण, आश्रयस्थलको क्षमता विस्तार, खानेपानी, शौचालय, सञ्चार, विद्युत् सुविधा र सुरक्षाको व्यवस्थापनका लागि एकीकृत गुरुयोजना तयार पारिएको छ । अध्यक्ष पुनले चालु आर्थिक वर्षमा विनियोजन भएको एक करोड रूपैयाँ बजेटबाट आश्रयस्थलको क्षमता विस्तार, शौचालय, खानेपानी, पुलनगपत पूर्वाधार निर्माणमा परिचालन गरिने बताए ।

मोवाइल र विद्युत् सुविधा विस्तारका लागि सम्बन्ध निकायमा पहल गर्नुका साथै स्थानीय सामाजिक संघसंस्थासँग समन्वय गरेर फोहोर व्यवस्थापनको प्रयास गरेको अध्यक्ष पुनले बताए । पर्यटकको खाने बस्ने सुविधाका लागि सामुदायिक होटल तथा लज सञ्चालनको विषयमा छलफलको तयारी गरेको पनि उनले बताए । रासस

श्रमिकलाई मारमा..

मन्त्री डा. राणाले त्यस्तो अवस्था आएमा आफूले कूटनीतिक पहल गर्ने आश्वासन पनि दिएकी थिइन् । उनले विमानस्थल मर्मत गरिने सूचना नेपालले छ महिना अघिदेखि नै दिएकाले अहिले आएर विदेशी हवाई कम्पनीले अस्वाभाविक रूपमा भाडा वृद्धि गर्न नहुने बताइन् ।

श्रममन्त्री भण्डारीले श्रमिकलाई अहिले मर्का पनु त छुट्टै छ, यो समस्या राष्ट्रिय समस्या पनि भएकाले समाधानका उपायहरूको खोजी गरिने जानकारी दिए । पर्यटनमन्त्री पाण्डेले विमानस्थल मर्मतको कामको सूचना पहिल्यैदेखि दिइएकाले अहिले हवाई कम्पनीहरूले आफूखुसी मूल्यवृद्धि गर्न नपाउने जिकिर गर्दै समस्याको समाधानका विकल्पका बारेमा छलफल गरिरहेको बताए ।

उनले विमानस्थल मर्मत पनि गर्नुपर्ने काम भएकाले यसलाई निरन्तरता दिँदै यसबाट उत्पन्न असहज परिस्थितिको समाधानका लागि विकल्प खोजिने बताए ।

पुरातात्विक महत्त्वका मूर्त र अमूर्त सम्पदाको चित्रणीकरण गर्दै कामपा

काठमाडौँ (प्रेस)- काठमाडौँ महानगरपालिकाले सार्वजनिक पर्खालमा पुरातात्विक महत्त्वका मूर्त र अमूर्त सम्पदाको चित्रणीकरण काम थालेको छ । स्वर्णीम योजनाअन्तर्गत कामपाले आफ्नो क्षेत्रमा रहेको सार्वजनिक पर्खालमा पुरातात्विक महत्त्वबारे जानकारी दिने र सहरको सुन्दरता थप बढाउने मुख्य उद्देश्यका साथ चित्रणीकरण थालेको जानकारी दिएको छ । असारदेखि असोजसम्म नियमित पानी परेका कारणबीचमा उक्त कार्य रोकिएको थियो । अहिले पानी पर्न रोकिएसँगै उक्त कार्य पुनः सुरु गरेको कामपाको भनाइ छ । ललित कला प्रज्ञा प्रतिष्ठानसँगको सहकार्यमा सार्वजनिक पर्खालका भित्ताहरूमा कलात्मक चित्र लेखन कार्यलाई पुनः सुरु गरेको कामपा प्रशासन विभागका प्रमुख ध्रुवकुमार काफ्लेले जानकारी दिए । प्रमुख काफ्लेका अनुसार यसको लागि कामपाले प्रतिष्ठानसँग २०८० फागुन १७ गते सम्झौता गरी काम थालेको थियो । जसअन्तर्गत पहिलो चरणमा सुन्धारा, नयाँबानेश्वर, प्रदर्शनी मार्गका सार्वजनिक भित्ताहरूमा लिच्छवीकालीन, मल्लकालीन चित्रात्मक सभ्यतालाई आमसर्वसाधारणले बुझ्ने

देखेगरी भित्तिचित्र बनाउन थालेको हो । अहिले कोटेश्वर सरस्वती पार्कमा विभिन्न फुटबल र फुटबलसँग सम्बन्धित व्यक्तिको चित्र बनाउने कार्य भइरहेको छ । यसपछि त्रिपुरेश्वर रंगशालाको भित्ता, माइतीघरबाट बजरमहल जाँदा दार्थातर्फको भित्ता, बानेश्वर

मीनभवन, लैनचौर समाज कल्याण परिषद्को भित्तामा चित्र कोरिने छन् । काफ्लेले भने, 'भित्तामा कोरिएको विभिन्न चित्रहरूले काठमाडौँलाई चिनाउँछन् । काठमाडौँका सम्पदाको भाव्यता प्रदर्शन गर्छन् । इतिहास,

सांस्कृतिक, ऐतिहासिक, पुरातात्विक महत्त्व; कला, भाषा, साहित्य, शृंगार, रहनसहन, वेशभूषा, खानपान विभ्वत गर्छ, जसले एउटा इतिहास व्यक्त गर्छ ।'

यसरी कोरिएका चित्र जोगाउन नागरिक तहबाट दायित्व निर्वाह हुने कामपाले विश्वास लिएको छ । प्रमुख काफ्लेले भने, 'अब कामपाको सार्वजनिक स्थानका भित्ताहरू विभिन्न चित्र, कुनै रङ छुट्ने, पोस्टर वा कागज हान्ने होइन ऐतिहासिक सम्पदाले रगिने छन् ।'

कामपाले सार्वजनिक स्थानमा अहिले बनाइएका चित्र छोप्नेगरी अन्य चित्र बनाउन, पोस्टर वा पम्पलेट बनाउनेजस्ता कार्य नगर्न आग्रह गरी जीवन्त संस्कार संस्कृतिको संरक्षण र प्रर्वद्धन गर्न सबैलाई आग्रह गरेको छ । उक्त कार्य निरन्तर सञ्चालन हुने जनाइएको छ ।

Advertisement for Japanma Recruitment Cooperative. It includes a table with columns for 'कामदारको पद', 'मान संख्या', 'मासिक तलब', 'अन्य सुविधा', 'प्रशिक्षण', 'सम्मान', 'सुविधा', 'सुविधा', 'सुविधा', 'सुविधा'. Below the table is a section titled 'अवतरायता हुने स्थान - संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा' with details about the cooperative's services and contact information.

Advertisement for Florida Recruitment Service Pvt. Ltd. It features a table with columns for 'कामदारको पद', 'मान संख्या', 'मासिक तलब', 'अन्य सुविधा', 'प्रशिक्षण', 'सम्मान', 'सुविधा', 'सुविधा', 'सुविधा'. Below the table is a section titled 'अवतरायता हुने स्थान - संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा' with details about the recruitment service and contact information.

Table titled 'आजको राशिफल' (Today's Horoscope). It lists zodiac signs and their corresponding fortunes for the day of Saturday, November 9, 2024. Signs include Mesha, Vrischik, Karkat, Simha, Kanya, Tula, Vrischik, Dhanu, Makar, Kumbha, and Mithun.

Table titled 'प्रहरी तथा एम्बुलेन्स' (Police and Ambulance). It lists various police stations and ambulance services across different regions, including Kathmandu, Lalitpur, and other districts. It also includes a section for 'अस्पताल र विविध' (Hospitals and Various) listing medical facilities.

Table titled 'शताह्न र विविध' (Centenary and Various). It lists various government and private organizations, including the Nepal Police, Nepal Army, and various departments, along with their contact information and services.

Table titled 'नेपाल राष्ट्र बैंक' (Nepal Rastra Bank). It provides exchange rates for various international currencies as of November 9, 2024. Currencies listed include Indian Rupee, US Dollar, Euro, Japanese Yen, etc.

उल्लासपूर्वक मनाइयो छठ

१) छठ पर्वका अवसरमा पश्चिम नवलपरासीको सरावल गाउँपालिका-४ बडसारमा उदाउँदो सूर्यलाई अर्घ्य दिँदै ब्रतालु । विहीबार छठी माताको पूजा आराधना एवं अस्ताउँदो सूर्यलाई अर्घ्य दिएर सुरु भएको छठ पर्व शुक्रबार बिहान उदाउँदो सूर्यलाई अर्घ्य दिएपछि ब्रतालुले व्रत समापन गर्ने परम्परा रहेको छ ।

२) सुनसरी सदरमुकाम इनरुवा-१ स्थित शंकरपुर शाखा नहरको जलाशयमा उदाउँदो सूर्यलाई अर्घ्य दिँदै भक्तजन ।
३) सप्तरीको राजविराज नगरपालिका-३ स्थित कलुपोखरीमा शुक्रबार बिहान उदाउँदो सूर्यलाई अर्घ्य दिँदै ब्रतालु ।
४) कमलपोखरीमा छठ पर्वका अवसरमा शुक्रबार बिहान उदाउँदो सूर्यलाई अर्घ्य दिँदै ब्रतालु । तस्बिरहरु: रासस

जाइकाले गऱ्यो क्षतिग्रस्त बिपी राजमार्गको निरीक्षण

राजकुमार पराजुली

काभ्रेपलाञ्चोक- गत असोज दोस्रो साताको बाढीपहिरोबाट क्षतिग्रस्त बिपी राजमार्ग पुनर्निर्माणका लागि जापान अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग नियोग (जाइका) को प्राविधिक टोलीले स्थलगत अवलोकन सुरु गरेको छ । कार्तिक दोस्रो साता दुई दिन र विहीबार गरी दुईपटक अवलोकन-निरीक्षण भएको डिभिजन सडक कार्यालय भक्तपुरले जनाएको छ ।

यसअघि कार्यालय पनि क्षतिग्रस्त सडक पुनर्निर्माणबारे जाइकाको निर्णयको पछिमा थियो । जाइकाको प्राविधिक टोलीले दुईपटक अवलोकन निरीक्षण गरिसकेको र आगामी डिसेम्बर पहिलो हप्तासम्ममा प्रतिवेदनसहित निर्णय आउने कार्यालयका प्रमुख सिनियर डिभिजनल इन्जिनियर सुमन योगेशले बताए । उनका अनुसार जाइकाको निरीक्षण-प्रतिवेदनसँगै नेपाल सरकारले पनि पुनर्निर्माणको तयारी गरिरहेको छ ।

उक्त राजमार्ग पुनर्निर्माणका लागि प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले गत असोज ३० गते नेपालका लागि जापानका राजदूत किकुता युताकासँग शिष्टाचार भेट गरी सहयोगबारे छलफल गरेका थिए । 'जाइकाको प्रतिक्रियाको पछिमा पनि छौं, डिसेम्बर पहिलो हप्तासम्ममा जाइकाको निर्णय आएपछि निर्माण थालिने छ,' इन्जिनियर योगेशले भने, 'पुनर्निर्माणका हिला गर्ने पक्षमा छैनौं, नेपाल सरकारद्वारा तत्कालै निर्माण थाल्नेगरी सरोकारवाला निकायसँग छलफलसँगै सर्वे र डिजाइनको तयारी पनि सुरु भइसकेको छ ।' जाइकाले निर्माण नगरे पनि सुख्खा पहिरोको जोखिमका कारण कार्यालयले गत असोज ३० गतेदेखि नै साँझ छ बजेदेखि १० घण्टा (रातको समय) यातायात सञ्चालनमा रोक लगाउँदै आएको छ ।

संघीय राजधानी काठमाडौंलाई मध्यपहाडी तथा पूर्वी

नेपालसँग जोड्ने छोटो मार्गका रूपमा रहेको उक्त राजमार्ग कतै एकतर्फी तथा कतै दुईतर्फी हुनेगरी सञ्चालनमा ल्याइएको छ । योगेशका अनुसार प्रधानमन्त्री ओलीसँग राजमार्ग पुनर्निर्माणबारे भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयले थप छलफल भइरहेको छ । बाढीपहिरोका कारण पूर्णरूपमा अवरुद्ध भएको उक्त राजमार्ग सडक विभाग, डिभिजन कार्यालय, राजमार्गअन्तर्गतका स्थानीय तहहरू, नेपाली सेनालागयत सुरक्षाकर्मी तथा स्थानीयको निरन्तरको पहलमा गत असोज २५ गतेबाट सञ्चालन गरिएको हो ।

पछिल्लोपटक राजमार्गअन्तर्गत काभ्रेपलाञ्चोकको रोशी गाउँपालिका-९ मंगलटारस्थित बोक्सीकुनामा डाइभर्सन बनाएसँगै उक्त स्थानमा हाल एकतर्फी सञ्चालनमा ल्याइएको योगेशले बताए । उनका अनुसार बाढीपहिरोले राजमार्गको काभ्रेपलाञ्चोकको नमोचुद्ध नगरपालिका-६ र रोशी-७ को सीमास्थल चौकीडाँडामा बगाएको करिब २०० मिटर सडक पनि अस्थायीरूपमा एकतर्फी खुलाइएको छ ।

बाढीपहिरोले चौकीडाँडामा

सीमास्थल नेपालथोकसम्म क्षति पुऱ्याएपछि, उक्त राजमार्ग पूर्णरूपमा अवरुद्ध भएको थियो । 'राजमार्गको सडक, पुल र कलभटहरू वगेको स्थानमा हाललाई सडक सञ्चालनका लागि अस्थायी संरचना निर्माण गरिएको हो,' योगेशले भने । उनका अनुसार धेरैजसो स्थानमा खोला फर्काएर तथा खोलाको बाटो सोभ्याएर बगरमा सडक बनाइएको छ भने केही ठाउँमा पुरानै अस्थायी सडक बनाइएको छ ।

पुनर्निर्माण सडक दुई लेनको हुने जनाइएको छ । भक्तपुरको ठाउँमा खोलाको बगरमै दुई लेनको पुल बनाउने वा भित्ता काटेर सडक बनाउने वा तलबाटै पखाल उठाएर सडक तयार गर्ने भन्ने तीन वटा अवधारणामा छलफल भइरहेको योगेशले बताए । उनका अनुसार भक्तपुरका स्थानमा आवश्यकताअनुसार सडक १५० मिटरसम्मका पुल ठाउँ-ठाउँमा बन्ने छन् ।

कार्यालयका अनुसार रोशी खोलाको बाढीले चौकीडाँडामा नेपालथोकसम्म २१ किलोमिटर सडकखण्डको १४ स्थानमा करिब १० किलोमिटर

भक्तपुरमा तराईको भक्तको दिने छठ पर्व सम्पन्न

भक्तपुर- शुक्रबारको फिसिमिसे विहानी भक्तपुर नगरपालिका-१० कमलविनायकस्थित कमलपोखरी बतीले भक्तिभक्तका थियो । ठूलो पोखरीको वरिपरि बतीले फिलिमिली र छेउमा पाल टाँगिएको स्थानमा ब्रतालुको घुईचो थियो । बाँकी तीन छेउ वरपर पाला अर्थात् दियो बालिएका थिए । कोही वलेका वतीसँग रमाउँदै फोटो खिच्न व्यस्त देखिन्थे भने कोही निभेका बती बाँदै थिए ।

तराईको भक्तको दिनेगरी दुलहीभै सिंगारिएर भक्तिभक्तका बनाइएको कमलपोखरीमा छठ मनाउन तराईवासीसँगै भक्तपुरका स्थानीय पनि सहभागी थिए । तराई क्षेत्रमा मनाइने छठ पर्व भक्तपुरमा पनि हर्षोल्लासका साथ मनाइएको छ । भक्तपुरमा तराई मधेसका समुदायकासँगै मिलेर स्थानीयले संस्कृति र परम्पराअनुसार पूजाआराधनासहित छठ मनाएका हुन् । शुक्रबार बिहानै छठ मनाउन रातभर जाग्राम बसेका ब्रतालुहरूले उदाउँदो सूर्यलाई अर्घ्य दिएर पूजा सम्पन्न गरी चार दिनको ब्रतसहित छठ सम्पन्न गरेका छन् ।

भक्तपुरमा बस्दै आएका तराईवासीले कमलपोखरीमा छठ पर्व मनाएको यो पहिलो वर्ष भने होइन । सर्लाहीबाट भक्तपुरको कमलविनायकमा व्यवसाय गरेर बस्दै आएका छठ पर्व आयोजक समितिका संयोजक लक्ष्मण रौनियारले विगत १० वर्षदेखि यहाँ छठ मनाउन व्यवस्थापन गर्दै आइएको बताए ।

पर्वका लागि विहीबार पोखरीलाई सजाएर भक्तिभक्तका बनाइएको थियो भने साँझ ब्रतालुले अस्ताउँदो सूर्यको पूजाआराधना गरी अर्घ्य दिएर छठी देवीको पूजा गरेर पर्व मनाएका रौनियारले उल्लेख गरे । कमलविनायकमा चटपटे व्यवसाय गर्दै आएका सुभद्र साहले विगत तीन वर्षदेखि कमलपोखरीमा छठ पर्व मनाउँदै आएको जनाउँदै छठमा घर जान नपाउनेहरूका लागि यहाँको व्यवस्थापनले सजिलो बनाएको बताइन् ।

विशेष गरेर तराईवासीले हर्षोल्लासकासाथ मनाउने छठ पर्व शुक्रबार भक्तपुरमा सबै धर्मावलम्बीले सामूहिकरूपमा मिलेर मनाएको दृश्य देखिएको भन्दै उक्त दृश्यले मनलाई आनन्दित बनाएको स्थानीय कमल श्रेष्ठ बताए । समितिका संयोजक रौनियारले विभिन्न धर्म, समुदाय र जातका मानिस एकसाथ सहभागी भएर पर्व मनाएका बताए । विगतका वर्षमा १०० परिवार पनि नहुनेमा यस वर्ष १५० भन्दा बढी परिवारले यहाँ छठ मनाएका उनले जानकारी दिए ।

सूर्यको उपासनासँगै सम्बन्धित छठ पर्व यस वर्ष शुक्रबारदेखि सुरु भएको थियो । चार दिनसम्म मनाइने पर्वको अन्तिम दिन शुक्रबार थियो । प्रत्येक वर्ष कार्तिक शुक्ल चतुर्दशीका दिनदेखि सुरु हुने छठ पर्व अत्यन्तै श्रद्धा र निष्ठाका साथ मनाइन्छ । तराईमा सीमित यो चाड पछिल्लो वर्ष तराईका साथै काठमाडौं उपत्यकामा पनि भव्य रूपमा मनाउन थालिएको छ ।

पर्वको मुख्य विशेषता अस्ताउँदो र उदाउँदो सूर्यलाई जलाशयमा उभिएर अर्घ्य दिएर मात्र पूजा सम्पन्न गर्नु हो । छठ मनाउन पोखरी पुगेकी शान्ता महतोले पुत्र, पति र परिवारको कल्याणको कामना गर्दै यो पर्व परिवारका सबै सदस्य तथा समूहमा मनाएको बताइन् ।

पर्वको क्रममा पहिलो दिन कार्तिक शुक्ल चतुर्दशीका दिन नहाय खाय (नुहाएर चाँचो भई पञ्चमीका दिन ब्रत बस्ने महिला तथा पुरुषले निष्ठापूर्वक पवित्र जलाशयमा स्नान गरी बेलुकीपख दूध, चामल र सुख्खाको खीर पकाइ प्रसादको रूपमा आफूले खाने र ब्रत नबस्ने परिवारका सदस्यलाई खुवाउने गर्छन् । शुक्रबार अन्तिम दिन उदाउँदो सूर्यलाई अर्घ्य दिएर पर्व समापन गरिएको हो । रासस

